

Handläggare
Frida Jonasson
Telefon: 0850803383

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Remiss - Motion om att Stockholms stad ska ingå i Kompotten

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2022/313

Förvaltningens förslag till beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det som svar på remissen.

Sammanfattning

Remiss från kommunstyrelsen inkom till Spånga-Tensta stadsdelsnämnd med en önskan om att nämnden yttrar sig om motion kring att ingå i Kompotten skriven av Lisa Palm (Fi). Skribenten anser att Stockholms stad sedan länge har svårt att tillgodose behovet av bostäder för personer som tvingas fly sina hem för att undkomma mäns våld mot kvinnor, våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck. Enligt motionen är det för den som inte kan bo kvar i staden svårt att få tag på bostad på annan ort. I motionen föreslås att Stockholms stad begär att få ingå i kommunsamverkan Kompotten.

Stadsdelsförvaltningen vill uppmärksamma kommunstyrelsen på att nationella samordningen av Kompotten numera sker via Västerås stad. Samverkan inom ramen för Kompotten innebär att kommunerna som ingår i samverkan åtar sig att ta emot allvarliga hotärenden från andra delar av landet rörande myndiga individer som varit utsatta för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck.

Stadsdelsförvaltningen delar skribentens uppfattning om vikten av att våldsutsatta får rätt stöd och hjälp för att kunna lämna våldsutövaren och leva ett liv fritt från våld och förtryck. Stadigvarande boende är en förutsättning för att våldsutsatta ska kunna återhämta sig och bygga upp ett självständigt liv fritt från våld och förtryck.

Trots att Stockholms stad har goda möjligheter och flera upparbetade vägar för att hitta boendelösningar till våldsutsatta

inom staden, ser förvaltningen vinster med att Kompotten skulle kunna vara en av flera alternativa lösningar.

Inför beslut kring huruvida Stockholms stad ska ingå i Kompotten behövs emellertid en översyn av stadens arbete med stabila boendelösningar till våldsutsatta. I översynen behöver man ta hänsyn till att medverkan i kompottensamverkan kan medföra en ökad resursanvändning både gällande bemanning och budget. Det är därför viktigt att genomföra en utredning kring om behov finns för Stockholms stad att ingå i kompottensamverkan eller om befintliga arbetssätt kring boendelösningar för våldsutsatta inom Stockholms stad är tillräckliga. En fundering initialt är om ett eventuellt åtagande att ingå i samverkan kan leda till att Stockholms stad i större utsträckning kan komma att bistå andra kommuner med boendelösningar än den förväntade nyttan i form av ökade möjligheter till stadigvarande boende för våldsutsatta som behöver flytta från Stockholm.

Bakgrund

Remiss från kommunstyrelsen, Rotel VIII, inkom till stadsförvaltningen den 1 april 2022 med en begäran om att nämnden yttrar sig över motion om att Stockholms stad ska ingå i kommunsamverkan Kompotten. Motionen är skriven av Lisa Palm (Fi). Övriga remissinstanser är Stadsledningskontoret, Fastighetsnämnden, Socialnämnden, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, ROKS samt Unizon.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ och familj.

Ärendet

I motionen beskriver skribenten att Stockholms stad sedan länge har svårt att tillgodose behovet av bostäder för personer som tvingas fly sina hem för att undkomma mäns våld mot kvinnor, våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck. Det är idag svårt för den som inte kan bo kvar i staden att få tag på bostad på annan ort enligt skribenten. I motionen föreslås att Stockholms stad begär att få ingå i kommunsamverkan Kompotten.

Kompotten

Kommunsamverkan Kompotten grundades år 2008 utifrån behovet av samverkan mellan kommuner för att bistå våldsutsatta individer i behov av att byta bostadsort. Samordningen av Kompotten har tidigare skett via Länsstyrelsen Östergötland. Idag är det Västerås stad som är ansvarig för den nationella samordningen (Länsstyrelsen Västmanland, *Kartläggning av kommunernas insatser för att hjälpa våldsutsatta personer med eller utan barn att*

ordna stadigvarande boende i Västmanlands län, rapport [801-5375-21]).

Samverkan inom ramen för Kompotten innebär att kommunerna åtar sig att ta emot allvarliga hotärenden från andra delar av landet rörande myndiga individer som varit utsatta för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck. Åtagandet innebär också att kommunerna följer gemensamma riktlinjer kring bland annat åtagandets innebörd, säkerhetsarbete, överlämning och uppföljning av den enskilde individen.

Enligt Socialstyrelsen upplever medarbetare inom kommuner som är anslutna till Kompotten att samarbetet kring ärenden som rör våld i nära relation och hedersrelaterat våld generellt sett fungerar bättre med de kommuner som är med i samverkan än de som inte är det (Socialstyrelsen, *Ansvarsfördelning mellan bosättningskommun och vistelsekommun - En utvärdering av de nya bestämmelserna i socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade*, 2014-4-15.)

Arbetet med våldsutsatta inom stadsdelsförvaltningen

På stadsdelsnämndens relationsvårdsteam (RVT) arbetar tre socialsekreterare. De utreder och stöttar våldsutsatta samt våldsutövare att ta emot stöd och hjälp. Inom stadsdelsnämnden finns även relationsvårdscentrum väst (RVC) som drivs av stadsdelsförvaltningen men som servar stadsdelsförvaltningarna Bromma, Hässelby-Vällingby, Rinkeby-Kista samt Spånga-Tensta. RVC arbetar med att ge samtalsstöd till våldsutsatta, våldsutövare samt barn som bevittnat våld.

Många gånger kan den enskilde inte bo kvar i sin bostad på grund av risk för upprepat hot och våld. Socialtjänsten bör kunna erbjuda den våldsutsatta stöd och hjälp bland annat i form av hjälp att ordna ett stadigvarande boende (allmänna råd till 7 kap 1 § SOSFS 2014:4). Initialt kan den enskilde vara i behov av stöd och hjälp i ett skyddat boende. Under placeringstiden på det skyddade boendet planerar man för en mer långsiktig och varaktig boendelösning tillsammans med den enskilde. Enligt länsstyrelsernas kartläggning *Till stadigvarande boende – Kartläggning av kommuners insatser för att hjälpa våldsutsatta personer med eller utan barn att ordna stadigvarande boende efter vistelse i skyddat boende eller annat tillfälligt boende*, uppger en majoritet av länsstyrelserna att kommuner beskriver det som svårt att stötta våldsutsatta till stadigvarande boende. Vidare framgår att detta framför allt beror på den ansträngda bostadsmarknaden, med bostadsbrist och ett litet utbud av hyreslägenheter till rimliga priser för målgruppen (Länsstyrelsen i Västerbottens län, 2022). Situationen i Stockholm

stämmer överens med den nationella bilden. Det är svårt att hitta stadigvarande boendelösningar efter en placering på skyddat boende på grund av bostadssituationen i Stockholms stad, särskild om individen varken har stått i bostadskö sedan tidigare eller har ett arbete. Som det ser ut idag är steget efter skyddat boende ofta tillfälliga boendelösningar.

Våldsutsattas situation på bostadsmarknaden

Idag kan en våldsutsatt invånare i stadsdelsområdet ansöka om förtur till boende via Bostadsförmedlingen i Stockholm. Enligt Bostadsförmedlingens riktlinjer kan den som har ytterst trängande omständigheter ansöka om förtur. Med ytterst trängande omständigheter avses hot om eller risk för allvarlig skada av fysisk eller psykisk natur. För att beviljas förtur krävs att den enskilde inte har bostadsrelaterade skulder samt har varit bosatt och folkbokförd i Stockholm i minst två år. I avvaktan på att en förtur till bostadsförmedlingen ska behandlas kan exempelvis bistånd till tillfälligt boende genom SHIS¹ prövas. Målsättningen med en SHIS lägenhet är att hyresgästen under boendetiden ska rustas för att så småningom klara grundläggande bostadssociala färdigheter i ett eget boende på den ordinarie bostadsmarknaden.

Erfarenheten från förvaltningens relationsvårdsteam är att målgruppen våldsutsatta ofta har en hög motivation till att leva ett självständigt liv. Det stöd och den hjälp som socialtjänsten erbjuder den våldsutsatta blir oftast kortvarig.

I Stockholms stad kan den våldsutsatta ofta bo kvar i staden, även om det finns ett behov av att byta stadsdelsområde. I vissa fall kan den enskilda behöva byta stad helt. Det är lättare att hitta boendelösningar i andra delar av landet än i Stockholm även om det krävs mycket arbete. I synnerhet om individen har bostadsrelaterade skulder.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen delar skribentens uppfattning om vikten av att våldsutsatta får rätt stöd och hjälp för att kunna lämna våldsutövaren och leva ett liv fritt från våld och förtryck. Stadigvarande boende är en förutsättning för att våldsutsatta ska kunna återhämta sig och leva ett självständigt liv fritt från våld och förtryck.

Stockholm betraktas som en attraktiv stad att bo i och flytta till. Bostadssituationen i Stockholm är ansträngd. Det är idag få personer som beviljas förtur till bostad i Stockholm på grund av uppsatta kriterier. Utifrån nuvarande riktlinjer kan enskilda från

¹ SHIS är Stockholms stads bostadssociala resurs.

annan ort inte ansöka om förtur till bostäder inom Stockholms stad. Vid ett eventuellt inträde i kompottensamverkan skulle det i stället bli nödvändigt med genomgångsbostäder via stadsdelsförvaltningarna.

Trots att Stockholms stad har goda möjligheter och flera upparbetade vägar för att hitta boendelösningar till våldsutsatta inom staden, ser förvaltningen vinster med att Kompotten skulle kunna vara en av flera alternativa lösningar. Ett ökat utbud skulle kunna medföra alternativ som den våldsutsatta idag inte är medveten om är möjligt. Inför beslut kring huruvida Stockholms stad ska ingå i Kompotten behövs emellertid en översyn av stadens arbete med stabila boendelösningar till våldsutsatta. I översynen behöver man ta hänsyn till att medverkan i kompottensamverkan kan medföra en ökad resursanvändning både gällande bemanning och budget. Det är därför viktigt att genomföra en utredning kring om behov finns för att ingå i kompottensamverkan eller om befintliga arbetssätt kring boendelösningar för våldsutsatta inom är tillräckliga. En fundering initialt är om ett eventuellt åtagande att ingå i samverkan kan leda till att Stockholms stad i större utsträckning kan komma att bistå andra kommuner med boendelösningar än den förväntade nyttan i form av ökade möjligheter till stadigvarande boende för våldsutsatta som behöver flytta från Stockholm.

Victoria Callenmark
Stadsdelsdirektör

Abdi-Nur Isse
Avdelningschef

Bilagor

1. Följebrev remiss från kommunstyrelsen Stockholms stad
2. Motion om att Stockholms stad ska ingå i Kompotten, Lisa Palm (Fi)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Victoria Callenmark, Stadsdelsdirektör	2022-08-10
Abdi-Nur Isse, Avdelningschef	2022-08-10